

Lois, la darrera investida

A les plantes de producció de Sáez Merino, propietària de la mítica marca de texans Lois, els treballadors no saben a què més han de renunciar perquè se'ls concedesca l'indult. El 1992, van acceptar deixar de cobrar durant quatre mesos; el 1993, es va retallar la plantilla en 300 treballadors, i el 2004, 542 companys se'n van anar al carrer. Però ni tan sols aquests sacrificis han permès portar l'estabilitat a la que potser és, per darrere de Lladró, la marca valenciana més coneguda al món.

El passat 31 de gener, Sáez Merino presentava davant el jutjat mercantil número 2 de València una sol·licitud del concurs de creditors. O el que és el mateix: una suspensió de pagaments, que té per objectiu "escometre un pla de reorganització capaç de garantir la continuïtat de l'empresa", segons van apuntar a través d'una nota de premsa. Els sindicats ho van tenir clar tan bon punt es va presentar el document davant del jutge: la suspensió de pagaments era el primer terç d'una correguda que havia d'acabar amb el tan temut expedient de

Sáez Merino, fabricant dels texans Lois, acomiadà el 2004 mig miler de treballadors. Setze mesos després, la història es repeteix: l'empresa valenciana acaba de presentar suspensió de pagaments i els sindicats temen l'acomiadament d'un terç de la plantilla. La darrera investida de la crisi del sector productiu valencià arriba disfressada de bou.

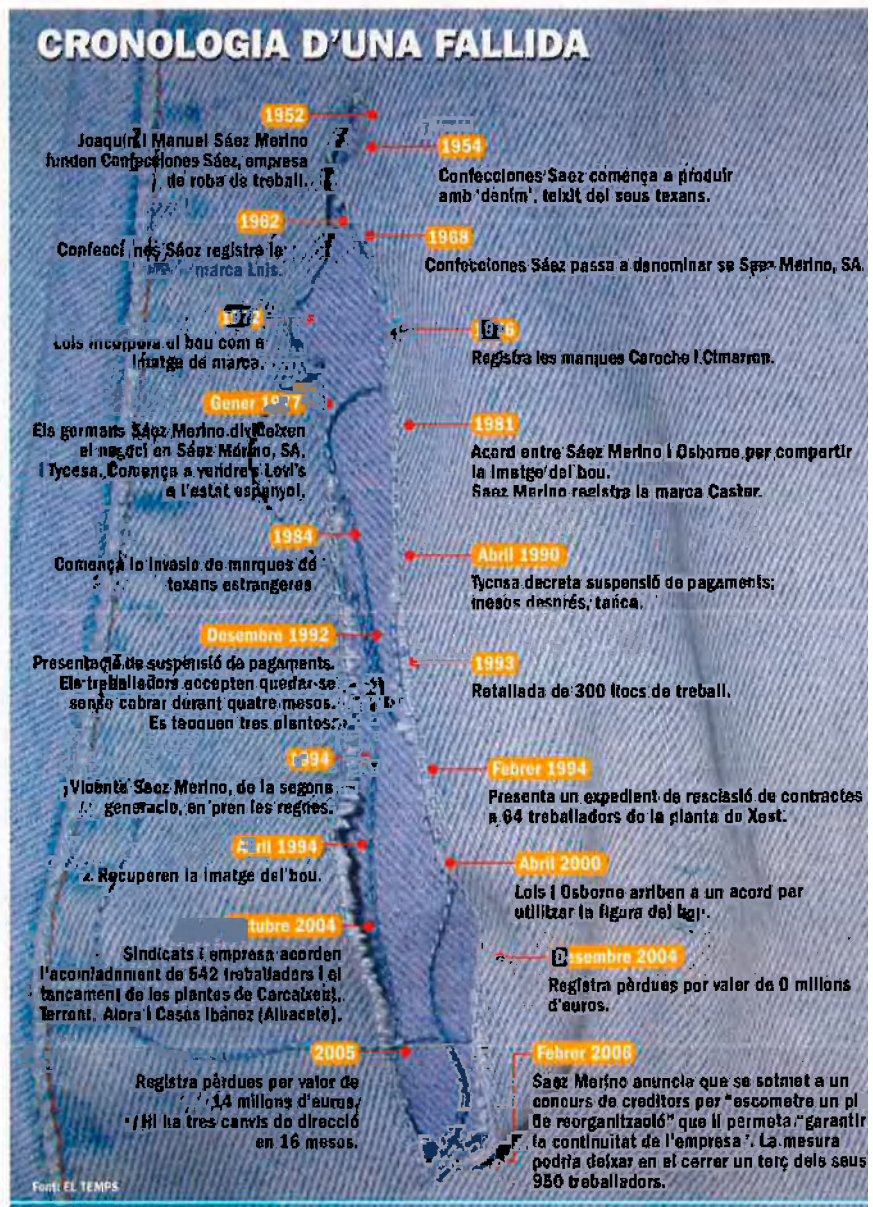
regulació de treballadors. Les sospites es van confirmar només uns dies després, quan els representants sindicals es van reunir amb la direcció de l'empresa. Efectivament, van comunicar als sindicats, després de la trobada, que hi hauria expedient de regulació de treballadors. Un terç dels 950 treballadors podia resultar-ne afectat. "Tenim assumit que els acomiadament es donaran -explica Vicente Rodríguez, de CCOO- ara bé, en cap cas creiem que siguem necessaris".

La lenta estocada. La notícia de la presentació de la suspensió de pagaments no ha agafat desprevinguts, ni de bon tros, els que han estat atents al procés d'aquesta firma valenciana propietària de les marques Lois, Carоче, Cimarrón i Caster. Després d'una trajectòria en forma de muntanya russa (tan aviat presentava una suspensió de pagaments, el 1992, com aconseguia registrar successius rècords de facturació a final dels anys noranta), la firma creada el 1950 per Manuel i Joaquín Sáez Me-

Economia Crisi tèxtil

rino havia tornat a caure en el pou el 2004. Aquest any, els resultats de l'empresa es van escriure en números rojos per primera volta en la seua història; es van registrar unes pèrdues de 9,8 milions d'euros. El mes de juliol, l'empresa propietària de Lois va presentar un expedient de regulació de treball argumentant que, "en cas de seguir amb la mateixa estructura, l'empresa arribaria a unes pèrdues de 51,7 milions d'euros l'any 2007". Sindicats i direcció van seure a la mateixa taula i al mes d'octubre van arribar a un acord. Sáez Merino eliminava 548 dels 1.562 llocs de treball i tancava immediatament les plantes de producció de Torrent (Horta) i Carcaixent (Ribera Alta), reajustava la de Benaguasil (Camp de Túria) i ajornava fins al desembre el tancament de les d'Aiora (Vall de Cofrents) i Casas Ibáñez, a Albacete. L'acord, encara que dolorós, va posar pau entre sindicats i direcció. Els representants dels treballadors van celebrar que l'empresa s'haguera compromès a invertir 7,9 milions d'euros en l'àrea industrial, segons va explicar aleshores Vicente Rodríguez, de Comissions Obreres. A més, es creava una comissió de seguiment per controlar que totes les parts compliren els seus compromisos. Les vicissituds del moment i el miratge d'una recuperada estabilitat laboral van fer que es passaren per alt algunes declaracions tan premonitòries com les que va fer el director de la firma, Vicente Sáez Merino. "El futur de l'empresa no està en els centres del grup, sinó en els subcontractats", va dir.

Un bou que perd espenta. La d'ara no és, ni de bon tros, la primera investida que pateix la firma, que al llarg del seu mig segle llarg d'existència ha hagut d'aprendre a torejar amb bestioles de tots els colors. De senyals congènites, cicatrius i rebolcades, se'n poden rastrejar al llarg de tota la fisonomia d'una empresa que va ser creada per dos germans de Millars (Canal de Navarres), Joaquín i Manuel Sáez Merino, que fins a aquest moment s'havien dedicat a la venda ambulants. El 1950 van obrir Confecciones Merino, SA, i només dos anys després van començar a produir una tela, el teixit texà (*denim*), que havia de convertir-se en la base del producte del qual haurien de fer bandera: els texans. A partir d'ací, tot havia de

ser bufar i fer ampolles. Durant la dècada dels seixanta i setanta, la seua marca de referència, Lois (que havien registrat el 1962), no va tenir competència en el mercat estatal i tenia una bona acollida a Europa i al Japó. Que els components d'Abba, Rod Stewart o Johan Cruyff lluíren la marca allà on l'esquena perd el seu nom va contribuir a popularitzar Lois, una marca que va començar a rivalitzar amb la tot poderosa Levi's.

Però com en tota bona empresa familiar, les disputes caïnites havien d'aparèixer per algun costat. El 1977, en l'avantsala del que hauria de ser una dècada mediocre per a Sáez Merino, els germans Manuel i Joaquín van decidir separar-se. El primer es va quedar amb la matriu Sáez Merino, SA, mentre que

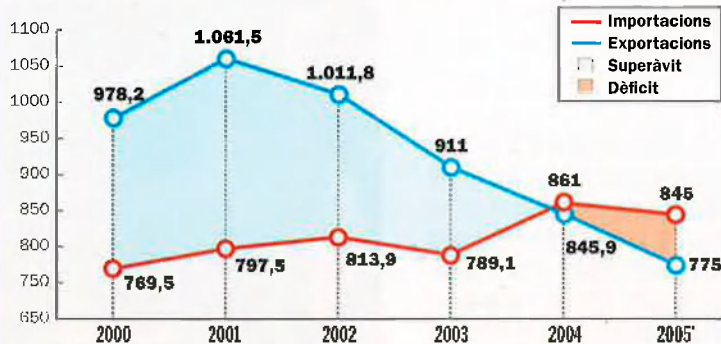
el segon va crear Tycesa (Textiles Confecciones europeas, SA), una empresa dedicada a la comercialització que va haver de plegar a principi dels noranta. Paral·lelament, Sáez Merino va haver de sovintejar els jutjats més del que haguera volgut per la propietat de l'imatge del bou, que reclamaven l'empresa espanyola Osborne i la Fundació Josep Renau.

Entretant, Lois veia com s'introduïa a poc a poc les marques estrangeres: perillava la seua hegemonia. El desembre del 1992, Sáez Merino presenta una suspensió de pagaments que es va allargar durant més d'un mes. Els treballadors es van quedar sense cobrar quatre mensualitats. Només un any després, el 1994, l'empresa anunciava que

Produir fora o morir?

EVOLUCIÓ DEL COMERÇ TÈXTIL VALENCIÀ

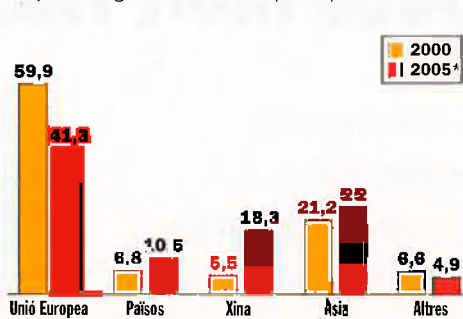
En milions d'euros.

* Dades provisionals.

ZONES DE PROCEDÈNCIA DE LES IMPORTACIONS TÈXTILS

En percentatge sobre el total importat pel País Valencià.

Font: Centre d'Informació Tèxtil i de la Confecció

“La disjuntiva no és entre produir ací o produir fora. La disjuntiva és entre produir fora o morir.” Així s'expressa Vicente Pallardó, director d'anàlisi de l'Observatori de Conjuntura Econòmica Internacional de València, en ser preguntat sobre la situació de les empreses del País Valencià. I és que la de Sáez Merino és la darrera, però no per això l'última de les crisis que han afectat el sector tèxtil. Les xifres parlen per si soles. El 2000, la balança comercial va registrar un superàvit de 208,7 milions d'euros. Només cinc anys després es comptabilitzava un dèficit comercial de 70 milions.

Els fonaments d'aquest canvi van començar a posar-se el 1995, quan l'Organització Mundial del Comerç va acordar la supressió de les quotes a les importacions dels productes tèxtils procedents de la Xina a partir de l'1 de gener del 2005. Les repercussions no s'han fet esperar. Des del 2000, les importacions xineses han arrossegat

quota de mercat, i han passat de representar un 5,5% del total del tèxtil importat al País Valencià al 18,3% en només cinc anys. El nou panorama, però, no és exclusivament responsabilitat del país asiàtic. Segons Ateval, la patronal del tèxtil valencià, l'escàs dinamisme del mercat europeu, la revalorització de l'euro enfront de la resta de les divises i l'erosió de la competitivitat de l'economia general han acabat enfonsant el sector tèxtil local.

Tot plegat ha fet que les víctimes directes d'aquest nou panorama siguin els treballadors. Segons el Centre d'Informació Tèxtil i de la Confecció, el nombre de persones que treballen en el sector ha passat de més de 45.000 persones el 2000 a prop de 39.000 el 2005. Saber si els acomiadaments podrien haver-se evitat és una pregunta amb resposta difícil. En tot cas, la majoria d'experts coincideixen a dir que potenciar les marques i enfortir les xarxes de comercialització poden ser un bon pal·liatiu.

nunciava a mantenir les plantes de producció que havia obert a Hong Kong i al Marroc. “La deslocalització no és el negoci”, afirmava taxativament Vicente Sáez Merino. “Molts vénen a comprar-nos a nosaltres el que no saben fer al Marroc”.

Canvi de criteri. Una dècada ha estat suficient temps per replantejar l'estratègia de l'empresa. Sáez Merino va tornar al Marroc el 2004. De les fàbriques de l'empresa subcontractada Jabega eixirien tots els productes de la campanya d'estiu del 2005 en una estratègia que passa per “discontinuar una part del procés de confecció”, tal com ho anomena la mateixa empresa, mentre que en algunes plantes del País Valencià estan de braços creuats. Sáez Merino, que fins ara havia estat tímid a l'hora de fer pú-

bliques les seues intencions, ja ha comunicat als sindicats que la seua estratègia passa per “potenciar el comerç de les marques Lois, Cimarrón, Caroché i Caster, relegant a un segon pla la producció”. Més marca i més distribució i menys producció, en síntesi. O, el que és el mateix, menys treballadors.

Serà Sáez Merino un segon Tycosa? “Mai no he volgut ser pessimista –explica Adolf Sanmartín, delegat d'UGT a l'empresa–, però la veritat és que veiem les coses molt malament. Molt malament. Nosaltres veiem que l'únic que importa a l'empresa és dedicar-se a la comercialització, i que els treballadors sobren”. Tant UGT com CCOO critiquen la “manca de disposició” de l'empresa a negociar els acomiadaments i lamenten que “des de la crisi del 2004 hi ha hagut fins a tres canvis en la direc-

ció”. “Del pla industrial que van prometre en la negociació del 2004, tampoc no sabem res”, es lamenten, i a més setanta treballadors encara no han rebut les indemnitzacions corresponents. La direcció de l'empresa contesta que l'acomiadament dels treballadors “no és una decisió gratuïta, és producte d'una sèrie de dades que estan sobre la taula i que ens parlen de la inviabilitat de competir en preus en el mercat amb el model actual”, segons el portaveu de l'empresa.

Al voltant d'aquesta taula tenien previst seure els treballadors aquest dilluns dia 27, en una assemblea en què s'havia de parlar de les mesures que calia prendre. “Hi haurà contundència”, asseguren des dels sindicats. La mateixa amb què els ha rebotat l'última envestida del bou.

Violeta Tena